

„Стармали“ излази 10. 20 и последњег дана у сваком месецу. Годишња цена 4 ф., годишња 2 ф., на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, и друге крајеве на целу годину 50 гр., на по год. 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

ИЗДАЊЕ ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА.
У Новоме Саду 20. Јуна 1880.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

ГОДИНА ТРЕЋА

С идућим бројем изтиче предплата **већини наших предплатника, које овим унапред учтиво молимо да изволе за времена своју предплату поновити, како неби морали прекидати редовно шаљање листа, који никоме на вересију слати не можемо.**

НАКЛАДА „СТАРМАЛОГ.“

Х а ј, х а ј!

Један мали уздисај.

(Преведен са озбиљног на стармалски.)

Што нас има од три вере
Ту не видим још малера, —
Само, само, — крај три вере
Да немамо и невера!

Што имамо три наречја,
Тужити се не би смели, —
Само, само, кад би с' њима
Трипут боље разумели!

Што нас има топли хладни,
Што нас има слаби, јаки, —
Тако бива и код други,
— Само да нас нема млаки!

Што имамо много рана,
Од тих рана не би пали,
— Само кад би њине боле
Заједнички осећали!

Што се други руком маша
Да нам узме што имамо, —
И та штета била б' мања,
Да му сами ништ не дамо!

Што имамо угурсуза
И то би нам било лако, —
Само кад би, само кад би
Мрзили их сви једнако!

Што бацају међ' нас семе
Од раздора, — не бих плак'о, —
Само, само, кад то семе
Не би никло тако лако!

Што се други од нас туђе,
Тај би терет лакше прим'о, —
Само да се, само да се
Међу собом не туђимо!

Што нас тесне са свих страна,
Што нас ўзе одасвуди,
С те узине ни по јада, —
Само да су шире груди!

Што ми нисмо једно тело,
Ту бих тугу лако збрис'о, —
Само да смо једна душа, —
Само да смо једна мис'о.

Шетња по Новом Саду.

XLIII.

Ја баш седим па штудирам тарифе од локалних лађа за Каменицу и кад су ме оне силне цифре — у колико сати иде која лађа — тако умориле и забуниле, да ми се сва соба окретала око главе, а дође писмоноша, и донесе по обичају гомилу писама и новина. Но, хвала богу, помислих у себи, сад ћу се бар мало разонодити читајући прилоге за „Стармали“ и песме за „Јавор“. Но први лист, што га отворих беше позоришна цедуља некога Темишвари Лајоша, који се сада бави у Сомбору. Цедуља је истина на Мађарском језику, па како сам и ја некад ишао у мађарске школе, то знам нешто натупати мађарски и могу вам од прилике превести ту цедуљу на српски, она гласи:

У Сомбору

„Ловачким рогом“ сазвани и уловљени

Зако-вани Мађари дају

у корист фонду за помађаривање Срба
у четвртак 12 (24) јуна, управо
пред Видовдан, дакле у славу Вуку Бранковићу et Comr.

„Обзор“ишну преставу:

Сомборски мученици.

Локал преставе: А рена (под нос?)

Даваће се само први акт (прелажења у Мађаре, а крај и катастрофа ће нам већ доћи после.)

Злодејствујућа лица:

Eremits Amadeo ur.

Birvalszy Zako Maja urno“.

Zako Milan ur.

Zako Szandi kisaszony.

Drakulits Pajo ur.

(Особе ове с тога нисам превео, што су их Мађари већ превели — на своју страну.)

Идући пут престављаће се:

После 200 година.

(ако нас дотле буде трајало.)

Nyomatott Bittermann Nándornal Zomborban

Temesvary Lajos

igazgató

Bélyeg. atal fizet

У цедуљи на више места стоји „urnok“ „urak“, урнек је узор, какви треба да будемо! а „урок“ је сигурно због тога, што нас волу, па су нас хвалили, те урекли.

Кад сам прочитао ту позоришну цедуљу таки сам пожелео да идем у Сомбор да видим те урнеке и уроке, али ћу се претрпети, док буде готова железница до Бољеваца, те да најпре одем тамо и наберем траве од урока да ми се нађе у невољи. За сад дакле нећу ићи у Сомбор, него остајем у Новом Саду, та имамо ми и у Новом Саду доста урока и урнека, па wozu in die Ferne schweifen? Наше урнекиње шаљу своју децу на науке, хоп, хоп, хоп, калуђерске руке. Није прошло — хоп, хоп, хоп, није прошло — цуп, цуп, цуп, — ни година дана, а наше Српкињице заборавиле и српски се прекрстити

у језику заносе на мађарски, испод пазуха носе немачки и мађарски зборник, у српску цркву не иду, православни катихизис не уче, српска им се историја не предаје, пренемажући се преврћу очима као да су и оне калуђерице, па је ли чудо кад из такве школске деце буду после — „уроки“ и „урнеки“? Сомбор дакле нека пружи руку Новом Саду, нека намигне левим оком на њега и мане руком говорећи „Знамо се, своји смо!“

На дневном реду су данас школски испити и деца сад с бригом лежу, с бригом устају, јер и они сад имају да лупају главе, како ће се то живити и кроз испите провући, јер су данашњи педагози и школски људи све могуће науке у основне школе увели, само још што се не учи како се граде жељезнице и ћуприје и како се измишљавају телефони, фонографи и барут, али ако тако и даље узиде, увешће се и то у основне школе, камо полазе деца од шест година.

На испите дечије никад не шкоди отићи, јер човек може увек нешто да профитира. А кад други људи могу том приликом што да науче и нађу поштогод што је за њих добро, за што неби и „Стармали“ што научио и за што се не би ту нашло поштогод, што је за „Стармалог“ добро?

Тако је било разговора о томе, како има човек две врсте мишића: који с нашом вољом раде, и који се без наше воље (сами од себе) покрећу.

Кад учитељ запита дете какав је мишић наше срце а кад дете лепо одговори, да је то мишић који се без наше воље миче, запитаће неко из публике: А зар ти немаш воље, да ти срце куца?

Другом приликом питао је учитељ разлику у четвртом падежу између живих и мртвих ствари мушкога рода и према томе запитаће, како има реч „Земун“ четврти падеж, на пример: ја сам видео — —, дете брзо дода „Земун“. Учитељ одговори да није добро, само живе ствари имају оно „а“. — „Па мени мој отац каже, да је Земун живо место!“ одговори дете у своју одбрану.

Таквих ствари има у школама много, али ако ћете о томе да читате претрпите се, док изиђе књига „Из дечијег света“ од Чика-Јове Змаја.

Аб.

Б у к в и ц е.

П.

Патријарх. — Ево шта „Турски народ“ у бр. 31. разређеним словима пише: „Не отимајте се за патријаршески престол, за стотинама хиљада новчанаго прихода, него се отимајте за услугом и заслугом, коју треба пре свега да чините пуни пожртвовања српској православној цркви“.

Послушати. — Добро ће бити, ако Анђелић послуша то, што његов лајбжурнал говори. Види: „Патријарх.“

Пропасти. — Питајте поп Куку, он ће се сетити избора.

Пиво. — То је најздравија вода у Новом Саду.

Панчево. — Ту је компоновао Јенко ону познату песму: „Што ћу тиш Србине тужни?“

Пешта. — Кад је насељена и подигнута, рекосе онда: „Буди име Пешта!“, и тако се и данас зове „Будимпешта“.

Песници. — Види: Печурке.

Печурке и (песници). — Расту у великом броју и тамо где не требају; шешир им је обично клопав; има их и шкодљивих. Добро би било да им се број умали. Печурке се разликују од песника у томе, што су печурке биље, које нема свога листа, а напротив песници нађу себи лист.

Парада. — У Београду свакидањи посао.

Пенџер. — То је оно, што је она девојка разбила кад је тргла ћерџев и хрватски младенци, кад су тргли камење.

Пакао. — Дуванице су тако страсни људи, да они и у паклу насладе налазе, тако н. пр. они радо заграбе и у паклу — дувана.

Пити воде. — То је нека старинска и већ заборављена реченица археолози држе, да би ваљало тражити у каквој сомборској или сентомашкој архиви, можда би се ту могло дознати, шта те речи значе и како су се употребљавале.

Пиштољ. — То је онај сапун, којим мађарске аристократе перу своју укаљану част.

Пастир. — Кад чува и пази своје стадо зове се чобанин, а кад га занемари онда се зове пастир. Има и архи-пастира.

Поп Кука. — Кук се звао онај путник, што је обилазио цео свет, а поп Кука је онај путник, што је (пред избор) обилазио цео срез. Обојица су — као што је познато — пропали.

Предика. — Има доста добрих предикатора, али што поп М. предикuje, то је штогод нечувано!

Аб.

Нов речник.

(Исправљен у логичном смислу.)

Родословије. (Клепетање).

Натриум. (Хеглова философија).

Банстол. (Загреб, — у неком смислу и Пешта).

Палилула. (Фидибус).

Пролетаријат. (Комарци и мушице).

Бригадир. (Учитељ са мало плате, а много деце).

Калдрма. } (Земљотресеније).

Долдрма. }

Загоркиња. (Куварица кад је заљубљена).

Самарјанин. (Кућни пријатељ Марјанов).

Делиблато. (Уредници, којима Пешта помаже да могу своје листове и поклањати).

Лајик. (Псето на ланцу).

Антипатија. (Антина жена).

Терапија. (Песма: Редом, редом, Рајице).

Лапалије. (Миђарске новине).

Посредни данак. (Четвртак).

Катарка. (Марама за ђев).

Боси црнокоси.

Слушај звуке моје харџе;
Свака жица чисто јеца:
Коса ти је тако црна
Као нојца без месеца.

Слушај звуке моје харџе,
С меким звуком звук се слива:
Коса ти је тако мека
Као свила и кадива.

Слушај звуке моје харџе;
Нек ти срце дирну до дна:
Коса ти је тако густа
Ко дубрава непроходна.

Слушај звуке моје харџе,
Она теби ништ не таји:
Коса ти је тако дуга
Као — моји уздисаји.

Кад погледим косу твоју
Каква ли је — колика је,
Увек мислим, — увек мислим
— Пошто ли си купила је!?!

А.

Ој тато мири, мири . . .

Кад се нађу два Цигана,
(Макар колко из далека)
Један другом неће рећи:
Ја сам одуд, — ти из прека!

Нит' се један другог клони,
Нит' се један другог плаши;
Један другом руку пружи:
„Здраво, брате, ми смо наши!“

Кад то видим, кад то чујем
Заштрецне ме лева страна, —
Па мом белом брату шапнем:
„Што смо гори.*)

Један од на четрнаест.

*) Последње две речи нисмо могли прочитати. Мора да су две три капи воде на њих пале, па се мастило разлизало. Слагач.

На позорници.

Једном престављаше у К. нека позоришна дружина „Бој на Косову.“ Но место вина налије послужитељ у пехар кнезу Лазару — петролеума.

Све је ишло добро, но кад дође до оног момента да кнез предаде Милошу пехар, овај га натегну, но у један мах га тресну о земљу, те онако јуначки повика: „Хвала ти царе на здравици, ал не хвала на — петролеуму.“

В. К. Ђурјачки.

Ћира и Спира.

Ћира. Шта је то канонична визитација?

Спира. То је негда било, кад се владике дигну да провизитирају своје стадо, иде-ли све по захтевима православља. — То је негда било.

Ћира. А сад?

Спира. Сад би требало да се канони дигну да провизитирају неког владика, како стоји са његовим православљем.

П у с л и ц е.

Што се тиче утеловљења границе, многи би се одушевљавали за то утеловљење, само кад се та реч не би свршавала са „ловљење.“ И то нам се не допада, што се говори, да ће се граничари предати матери земљи. (До сто врага, та то мирише на партецетл).

Кнез Милан је сјајно дочекан у Бечу и од самога народа, који га је у пратеру одушевљено поздрављао. Бечке новине држе, да се српски кнез морао на то јако изненадити. — Не он, него сте се канда изненадили ви, Zeitungsschreiber-и, који једно сејете, а сасвим друго ниче.

Давид је бацио камен, па убио Голијата. Мађари су још вештији; они бацише Давида, па распаше хрватску народну странку.

Продане душе трубе за Анђелића, да је то „велики човек.“ Мора бити, да је и широк, — кад је кадар онако с ногу за доручак појести — цео овогодишњи сабор.

Брудер Јаша даје сам себи сведоџбу, да је важан човек, велећи, „зар ме нисте ви сами молвали по новина.“ (Истина је, ми смо га молвали једанпут у „Јавору“ и више пута у „Стармалом,“ — не знамо, на које се моловање провоцира).

У Панчеву један дрвар оглашује, да продаје **горена дрва**. Многи му долазе и питају, били их дао за **потрошене новце**.

Полумесец са звездом опет је пропевао. Та песма прави велику сензацију у Београду. Да знам турски, баш би је превео на српски; особито ону последњу строфу:

„Калифа селам чок,
„Кавга јок:
„Папуча пазар,
„Вир-вар!“

Пошто славна конференција не зна куда ће са Јањином, — или да је да Грчкој или да је остави Турској, — то молим да се Јањина мени преда; ја је рекламујем као својину.

Јања из Карловаца.

За Лазу Костића измислили да је дужан три дуката за стан и за слатко, којим га је гостољубиви домаћин частио. — А шта ће тужан бити, док му „Видело“ пошље рачун за горко, којим га још непрестано части.

Анђелић био о Дуовима у Земуну. Па се ништа и не хвали. (Лепо је то кад је човек скроман!)

П и т а л и ц е.

1. Како може човек бити у Новом Саду, а у исто време и у Каменици.

Кад у Новом Саду уђе у лађу „Каменицу“.

2. Сафир пита: Које је прво **источно питање**?

И одговара: „Адаме, гдје си?“

3. Шта је то детелина?

Женско дете, коме је име Лина.

4. Ко је Јаша?

Онај који јаше (на диспозиционом коњу).

5. Ко је свуда најсјајније дочекивао Германа у његовом путовању?

Црквењаци, јер они су палили у црквама свеће.

6. У чему се све новине, ма биле које политичне боје, слажу?

У позиву на претплату.

7. Какав би живот хтео владика А—ћ проводити?

Патријархалан живот.

8. Шта је логика?

Кад брудер Јаша у подлистку „Нед. листа.“ брани Вука Бранковића да није био издајица него поштен човек, а на другом месту у листу назива неког дописника „Заставиног“ Вуком Бранковићем и издајицом.

9. Шта су то привилегије?

Оно што се привије па легне у сандук.

Аб.

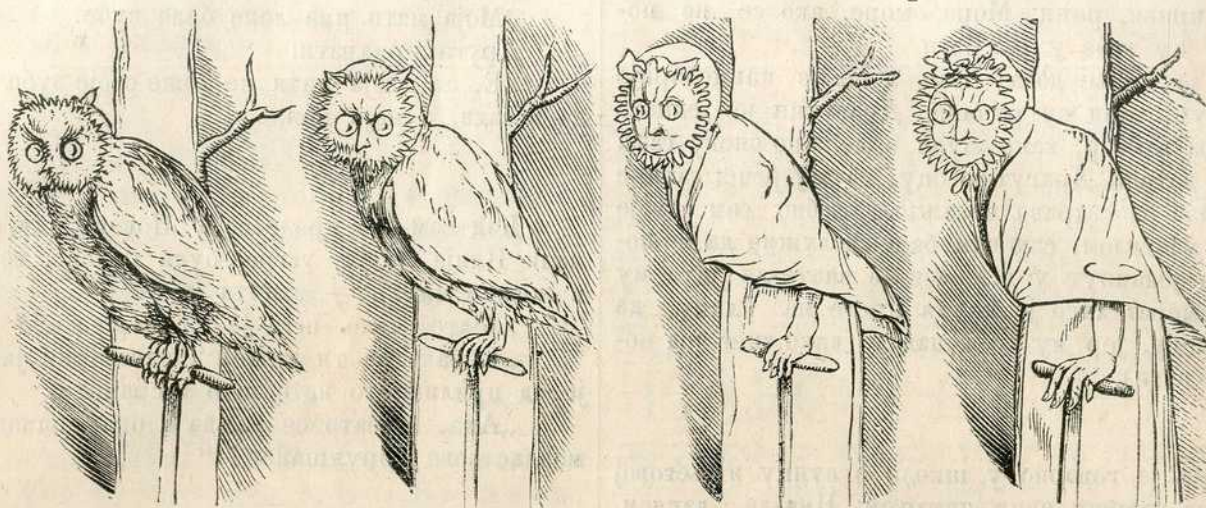
Рече Јаков —

Рече Јаков ко непришедшем јему Сербом: „А 72 хиљаде фр. вреде више него сва данашња црквена школска аутономија.“

Оно истина, и Јуди су вредили 30 сребрњака више него цео Христос, — али овом приликом морамо признати, да Јаков има право, јер данашња аутономија не вреди ни луле дувана. (Само што ми не тежимо за **данашњом** аутономијом, него за онаком каква треба да је).

ПО ДАРВИНУ.

Како је од совуљаге полагацко постала стара баба.

У Ш Т И П Ц И.

△ „Српски лист“ каже за српске Хрвате, да они лелечу, ал' то није истина, они **Кувају**.

○ Један, коме је стало до тога да направи рђавиц, вели: У Сомбору има четири листа, ал' један је већ пожутио. (Честити лист за лекарску поуку „Здравље“ излази т. ј. на жутој хартији).

⊗ Дописник „Недељног листа“ из Земуна вели за себе, да је био „први и најревноснији ђак“, а почиње свој чланак овако: „Читајући јуче допис у „Застави“ из Пеште спомиње се проте Бороте пребацивање чрез уније и чрез речи „Мир свима“ и т. д. — Кад први и најревноснији ђак оваким штилом и логиком пише, како онда последњи ђаци пишу?“

§. „Недељни лист“ позива народњаке, да положе оружје, „јер вам (вели) не помаже ни Гледстоу, ни „Стармали“ ни „Стари мали“. Још ће брудер Јаша изнети, да је „Стармали“ Гледстонов орган и да је од њега субвенцијониран. А што се каламбура „Стари мали“ тиче, ту имамо приметити, да је брудер Јаша остао онај „стари“, неби сада био тако „мали“ и не би долазио у „Стармали.“

? У „Недељном листу“ изишао је уводни чланак са журналистичко важним и одабраним насловом: „Клин кроз џак.“ Чујемо да ће у идућим бројевима излазити чланци још са овим насловима: „Будак кроз врећу“, „Бургија кроз саћурицу“, „Сврдло кроз котарицу“, „Чивињак кроз бундеву“, „Чатлов кроз поњаву“, „Булазнење кроз Недељни лист“ и т. д.

☛ Аустројски нови министар трговине зове се **Кремер**, а министар правде — **Штрајт**; то може рђаво значити: да ћемо у трговини бити кремери, а у стварима наши правде, да ће бити доста кавге („штрајта“),

□ Eremics Amadeo Ur, у Сомбору названи Богић нашао је свога Омира, који га је обесмртио, те ће двоструко бесмртан бити: прво, као колега Герика и Дависона у мађарском позоришту, а друго и као кандидат старокањишког среза, којом приликом и ако је пропао, што је само привремени малер, опет је обесмрћен, и то овом песмом:

Нова лампа, стари гас,
Знате пошто ј' један глас?
Пет форинти и по, људи,
Шлаћа Богић — паметни.

§. Са више страна изјављују нам жељу, да саопштиме имена оних православних свештеника, који своју децу дадоше у мађарску новосадску гимназију но ми то сада нећемо да чинимо, него остављамо до јесени, кад се ђаци буду наново уписивали. Трудимо се да списак што потпунији буде, а донећемо верне слике дотичних, да их за потомке обесмртимо.

! „Видело“ (бр. 71.) каже, да је магла пала на срце претставника јавнога мњења у Срба преко Саве и Дунава, па се из ње јављају хавети ит. д. Ово нас сећа, да је и Бенедек на маглу бацао кривицу, кад се нашао побеђени кад је увео у танке ните. А што се хавети тиче, — нека их се чува.

Аб.

Досетке и наивности и др. из дечијег света,

Отац је имао обичај своје малом Драгутину, кад што скриви, рећи; Море, море, ако се не поправиш ја ћу тебе у шкрип.

Било је зимње доба; отац дође из канцеларије у подне кући, кад су ручали. Драгутин је једнако гледао кроз прозор, како људи и деца по снегу газе. Наједаред дотрча Драгутин оцу, па му рече: татице ја сам данас био здраво неваљао, разбио сам твоје стакло са мастилом, сад сам баш заслужио да ме пошљеш већ једанпут у шкрип (а знате-ли шта му је била намера? хтео је да га пусте на улицу, да гази по снегу, јер му се допадало како снег под ногама шкрипи).

Учитељ је говорио у школи о сунцу и његовој топлоти, па заврши овим питањем: Има-ли, дакле, још што топлије од сунца? Сва деца рекоше да нема. Само се диже синчић једнога кројача, и рече „Има“.

„Е, где, где, па да чујемо шта је топлије од сунца“.

„Од сунца је топлија утија.“

„А по чему ти то судиш?“

„Јер ја се на сунцу нисам никад опекао, а од утије имам и данас мехур на руци.“

Покојног Ђуру, кад је био мали спремали су за чикин имендан, т. ј. учили га „орацију“, коју ће тај дан чики казати, а сладили су му да ће за то од чике добити крајцару. Ђура је дуго бубао „орацију“ на памет. Кад дође очекивани дан, угурају мог Ђуру у чикину собу. Али мали Ђура тако се збунио, да је место „орације“ почео кискати, јер је „орацију“ сасвим заборавио. Ал да спасе крајцару, ипак је, ма и кроз плач рекао: „Орација, орација, дај, чико крајцару!“

„Је-ли, мати, — кад ја обучем нове чизме, хоће-ли ме онда познати наш Амидор?“ —

Ћак. Је-ли истина господине да французи немају глас „ау“?

Учитељ. Тако је, синко, — јер французи „ау“ изговарају „о“.

Ћак. Ала је то чудно! Па како маучу онда њихове мачке? — ваљда: „мио“!

Стари Гизо читао је својим унучићима сваки дан из какве књиге. Једаред им је читао историју неког бретањског херцега, који је тако примио к срцу кад му је жена умрла, да се од тога доба, до год је био жив, никад није смејао.

— Шта, зар ни онда, кад су га голицали!!!? запита једно радознано унуче.

Играле се две девојчице и хвалила се свака чим је знала.

Једна рече:

„Моја мати има лепе беле зубе.“

Друга прихвати:

„Е, ал твоја мати не може своје зубе свако вече да извади, а моја може.“

Кад сам био пролетос у Новом Саду, запита ме мали Илија, (који, узгред буди речено, већ и књиге и новине чита), — запита ме:

„Јелте, чико, шта је то „брука“?“

„Е како да ти кажем“, одговорим ја. „Брука“ је од прилике то исто што и срамота.

„Аха, — зато се ваљда и онај шанац код промонаде зове „брукшанац“!“

Учитељ је разлагао у школи како је мајмун највише налик на човека. Говорећи о томе предмету опази како је неки мали трбушко наслонио се на скамију и заспао.

Учитељ га викне по имену и овај се тргне.

— А што ти море спаваш?

— Па, господине, ја нисам спавао! ја сам све чуо што сте ви говорили.

— Добро дакле, реци ми, која је животиња највећма налик на човека?

Сад се браца мало замисли, па рече: прасе.

— Одкуд ти то паде на памет.

— Е па, господине, моја мати, кад год ручамо, увек ми каже: „Ти си право прасе.“

Васа. (чита из књиге запињући) „Го-го-госпде, овде је до-добро. Ако хо-хо-хоћеш да, да саграградимо о-о-овде три ко-ко-колибе —“

Учитељ. Пази Васо, јер сад ћеш добити ћушку.

Васа. (Чита даље) Је-је-једну теби, једну Мојсеју, једну И-и-илији.

Како ти себи представљаш рај, драго моје дете?
— Запита катихета своју ученицу.

Ученица. (Мисли се) — Рај је таково место, на коме расту забрањене воћке.

Катихета. Доста, доста, седи!

Професор Н... бог да му душу прости, седе за катедру и повика: Паво Зековић!

Паво Зековић устане.

Професор. Како се ти зовеш?

Зековић. Андрија.

Професор. Какав Андрија, враг ти баби, кад се зовеш Паво!

Зековић. Па кад знате, што ме питате.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

О п р е з н о с т.

Воље minus, страха plus.

— Кинез не сме на мегдан.

Све се боји да му Рус

Не полуца порцулан.

(Н. Л.)

Ово се већ заборавило.

После буне, кад се вратисмо у изгорели Нови Сад, — онда блажисмо своје јаде чашицом вина, шалом и смејом.

Онда је још живио пок. Ланг, негдашњи биров, — човек стар и ром на једну ногу. А пок. чика Рада (Стратимировић) био је капетан, човек млад, лак, и генијално досетљив.

Чика Рада иде некуд пијацом и то брзим кораком, — а за њим егуца пок. Ланг, али не може да га стигне. Зато му из далека виче: „Langsam, amice!“

Рада не чује, — или неће да чује.

Овајопет виче: „Langsam, amice!“

Онда се Рада окрене, и рече: „Та за бога, то није нужно викати, ми сви знамо да сте ви Ланг.“

J.

Н а т п и с.**Винколозићу.**

Буд' пред јечмом главе голе

У њему се пиво крије

А пред лозом клекни доле

Јер је вино још милије.

(С немачког) B.

Телеграфски де пешке.

Из Беча у Стармалију. Тафе-ово министарство тако се изменило, да сада у њему нема више само два Немца, од којих ће један заступати распру а други писличарство. (Streit и Krämer). Од осталих надамо се, да ће заступати сасвим противне пажње.

Из Београда. Овде се опет виђају многи добровољци. Али зато Јевропски мир сами мирно спава. Јер ти добровољци не знају ни сами куда ће и шта ће.

Сикира у меду.

Е ваша ексцеленција, сад вам је пала ваша благочестиваја секира у мед, — рећи ће један скромни „Кале“ владици Герману. — Богме је удем и лизати одврати ексцеленција. — X.

Јако памтеће.

Један гимназиста III. разр. дође о вакацији кући својој, пак у разговору са својим дедом — попом који јо баш на лулу пушио — запита га. Деда, знате ли још штогод из ботанике? — Како не би знао!

— Па шта мислите у коју врсту биља спада — дуван? — Деда се малко размисли те почне: У коју у коју — — — — та он спада у „насјекомаја“.

Није увек добро.

Немож' брате отрести се сиротиње, док ти се ма одкуд шта не превали, тако рече чича Партеније, пошто му браца Ћира одговори: Е мој чича Парто и ја сам чуо за ту реч, па кад ми се оно лане превали камара сламе, ја је не хтедо подићи, ко велим неће ваљати; кад тамо гуске и друга живина је разнесе, пак сад горе него лане. — X.

НАРОДНИ ЛЕЧНИК
ПОУКА О ЖИВОТУ И ЗДРАВЉУ

ПИШЕ

Др. Милан Јовановић

КЊИГА ТРЕЋА.

доноси ове чланке:

1. Дечије болести.

2. Темељи човечија живота. I. Кожа.

3. Зашто нам гину деца? II.

4. Обичаји што нас затиру и море III.

5. За што једемо?

6. Зашто људи ретко живе колико би могли?

Предплату за „Народни Лечник“ примају: у Митровици г. П. Панаотовић, у Сомбору књижара М. Каракашевића, у В. Кикинди књижара Јове Радака, у Ст. Бечеју књижара М. Д. Сомборског, у Бечкереку књижара Манголд, у Сентомашу г. М. Рунић, у Карловцима књижара К. Павловића, а за Боку Которску Спиро Петровић у Котору, као и сви познати растуривачи српских књига у нашим мањим и већим местима које овим јавно молимо да се сваки у своме месту заузме око скупљања предплате на ове за народ корисне, а тако јефтине књижице. За тај посао ми им осим своје захвале уступамо радо 10% од скупљене предплате. У Новом Саду Јуна 1880.

Штампарија А. Пајевића

издавалац „Народног Лечника“.

Одговори Администрације.

Народна читаоница, Вихач. Послали смо Вам све заостале бројеве. Ваша предплата истиче са 18. бројем.

Петар Тодоровић, Столац. Добили сте све бројеве од почетка године. Примили смо 2 ф. као полугодишњу предплату, која истиче 18. бројем.

Г. М. Медовићу, Београд. За вас је дотични претплатио само на 3 месеца Јануар — Март са 1 ф. 17 н. Ми смо неколико бројева после слали држећи да ћете предплату обновити. Сада Вам шаљемо све заостале бројеве, молећи вас да обновите предплату.

Грађанској касини, Тител. Послата 2 ф. уписали смо Вам за идућу годину, јер сте већ пре тога послали 3 ф. за ову годину.

За уредништво одговара А. Пајевић.

Главни сарадник Абуказем.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НЕВЕН

ЧИКА ЈОВИН ЛИСТ.

Желио сам и навести сам, да ћу у Београду покренути лист за децу под насловом „Невен“. Желио сам да лист иде баш из Београда, а баш то не може да буде. Да би одговорио захтеву закона о штампи, хтео сам да пређем у држављанство српско; — пре два месеца, потраживао сам од дотичне власти у Београду уверење да ћу бити примљен, — до данас га још нисам добио, — ма да су други добили који су то доцније искали. Не остаје ми друго него да лист покренем онде где га покренути могу.

Овај мој лист, који ћу ја уређивати, излазиће, у Новом Саду, а издаваоштва примио се г. Арса Пајевић.

Ко је уверен да сва наша будућност лежи у бољем а племенитијем нараштају — тај ће знати вредности овакога листа. Ја покрећем тај лист, што сам проникнут тим уверењем. Према томе не треба шири програм, — лист ће се за кратко време сам показати какав је. Толико само наглашујем, да „Невен“ није само за мању, већ и за одраслију децу.

Уздам се, надам се, препоручујем и молим, да се ово предузеће прихвати онако, како то заслужује добра воља која га покреће.

Молим и књижевнике наше, да ме по могућству са прилозима потпомогну. Чика Стева ми је први обећао, да неће на „Невен“ заборавити.

А ви драга дечице, који већ одавно распитујете, за „Чика Јовин лист“ притрипите се још за месец дана, па ћете га имати. Ја сам му дао име „Невен“. А ви сте га крстили „Чика Јовиним листом“. Зато сам му и оставио оба наслова, и мој и ваш.

У здрављу се скоро видели.

ЧИКА ЈОВА
(Др. Јован Јовановић.)

Ја се са највећим задовољством примам издавања „Невена“ (Чика Јовина листа.)

„Невен“ ће почети излазити од јула ове године. Излазиће двапут на месец на великом табаку у формату „Радована“. Биће богато илустрацијама украшен.

Цена је „Невену“ за Аустро-Угарску 4 фор. за Србију, Црну Гору и друге српске крајеве 10 динара, а 2 фор. — односно 5 динара на по године.

Да би овај лист допро и до сиромашне деце наше, ма у коме крају, — ми ћемо дићи пожртвовање наше до највеће могућности. Сваки претплатник који из аустро-угарске место 4 фор. пошље 5. фор. — Или из Србије ит.д. место 10 динара 1 дукат — има право означити сиромашно дете, коме ће мо ми за тај незнатни вишак слати лист целе године. — Овде би ваљало имати у виду нарочито Горњу Крајину, Босну и Херцеговину. Ко незначи адресу, — ми ћемо слати тамо где држимо да је најужније.

Рукописи нека се шиљу др. Јов. Јовановићу, — за сада у Београд.

Претплата штампарији А. Пајевића, као издаваоцу „Невена“, Н. Сад, (Neuzatz)

Пријатеље дечице и њихове књиге молимо, да се прихвате скупљања предплате, од које им уступамо 10% у готовом новцу, или и на десет предплатника један лист бесплатно.

Лист никоме на вересију слати не можемо. А у име племените цели, којој тежимо, — молимо публику нашу да нам се што пре и што боље одазове.

У Новом Саду на први дан Дуова 1880.

Арса Пајевић
издавалац „Невена“.

Умољавамо све српско-хрватске листове да овај оглас макар у изводу саопште својим читаоцима.

РЕД ПЛОВИДБЕ ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

Од 21. Априла (3 маја) 1880. до даље наредбе.

Нови Сад-Земун: сваки дан изузимајући фторник у $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Тител: средом и недељом у $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Оршава-Галац: и Рушчук-Косполи: по недељником, четвртком, и суботом $\frac{1}{2}$ 5 сати по подне.

Нови Сад-Пешта: сваки дан изузимајући петак $\frac{1}{2}$ 11 сати пре подне.

Нови Сад, 20. Априла (2. маја) 1880.

У П Р А В А.

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој америкањској системи, сигурне од ватре и пожара, из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

у Бечу, —8

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици, а у цени знатно јефтиније.

Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

